

XVI

Dette Ord „al-fresco“ betyder: „i det friske“ (Murpuds). Det vil sige, at Maleriet udføres paa den vaade Murpuds umiddelbart efter, at Mureren har ført denne paa Muren. Man kan ikke fortsætte paa det samme Stykke, paa det samme Hoved f. Eks., den næste Dag eller male om paa det — ja, man kan slaa det ned igen og begynde forfra. Grunden er den, at Kalkhydratet, den læskede Hvidtekalk i Mørtelen, i Løbet af Dagen omdannes til kulsur Kalk gennem Luftens Kulsyre, den afhærdes, som det kaldes populært, og Kalken mister sin Evne til at binde Farverne. Selve Afhærdningsprocessen bestaar deri, at hvert lille Fårvekorn, der er omgivet af flydende Kalk, indkapsles ved Krystallisationen, ved Omdannelsen af Kalken, til den krystallinske kulsure Kalk.

Man har Fresker lige fra Oldtiden, der er endnu den Dag i Dag saa friske, som om de var malet i Gaar, f. Eks. i Pompeii — ja, endogsaa Fresker, der er fra 2000 Aar før Kristus. Et Freskomaleri er altsaa holdbarere end noget andet Maleri, i Olie eller andre Materialer. Men Udførelsen er saa vanskelig! Før Finpudsen til Malingen paaføres Muren, skal denne vandes op, d. v. s. Spande af Vand driver ned over Muren, Kalk og Mørtel spildes ned efter, og det vil igen sige, at man ikke kan have noget færdigmalet staaende neden under det Sted, der pudsas. Og det siger igen, at man begynder en Freske 'oppe' ved Gesimsen, og saa gøres den færdig Stykke for Stykke nedefter, uden at man kan forbedre den, stemme Tonerne sammen bag efter som et Oliebillede eller rette paa Lighederne i Portrætterne. Man bliver ved, til man naar ned til Panelet. Man bliver ved, haardnakket, i et voldsomt Tempo og et voldsomt Slid.

Men nu maa De dog ikke tro, at det hele blot er en Villiesakt i Slid og Slæb. Nej! Kunsten har en anden Side Den har sin store Lykkefølelse (eller Lystfølelse, som man kalder det i Filosofiens Sprog). Dette: at staa overfor en stor hvid Væg, flad og haard og kedelig, og saa ved Hjælp af Farverne forvandle den, saaledes som man i Aarevis har planlagt det og forberedt sig til det, forvandle dens Fladhed til et dybt Rum, befolke det med Mennesker, hvis Sjæleliv man har studeret, male een efter een, besjæle de døde Farver,